

QUESTIONS OBERTES

CLAROR A DESGRAT DE TOT

Durant una conversa de sobretaula, un amic m'ha preguntat qui era, a criteri meu, el geni actual, vivent, de les lletres catalanes. Coses així sobten una mica, i he hagut d'alçar la mirada, passejar-la pel sostre i, en una paraula, guanyar temps mentre rumiava la manera de sortir-me'n. Afortunadament, els anys armen d'una banda allò que desarmen de l'altra, i és costum que els homes madurs arribin a conclusions, més o menys provisionals. Així, de bona fe, he desglossat la resposta en tres parts:

Primera. — No crec que hi hagi, ara, un geni de les lletres catalanes.

Segona. — Si hi fos, és molt possible que no ens adonéssim de la seva existència, perquè ja se sap que el geni no floreix de gust fins que ha rebut la visita de la mort.

Tercera. — Tenim una cosa millor que un solitari cap de brot de plantilla, ja que comptem amb un equip que treballa abnegadament, amb una consciència molt aproximada del servei degut al país i un nivell de qualitat molt estimable.

Un cop aclarit el punt de vista, he volgut afegir que jo, particularment, no canviaria l'equip que tenim per un geni sempre desitjable, però no pas indispensable. Tratant d'afinar, he dit que, després de tot, un Mistral no havia salvat la llengua ni la literatura del seu poble, i, en canvi, el nostre equip ens procura la salvació de tots dos valors.

Al final he sucumbit a la temptació de fer una frase: més que no pas un astre que ens enlluerni, ens va bé de comptar amb una constel·lació que ens illumini. L'amic s'ha quedat amb un rosec i, com que tenia una arma secreta, l'ha disparada: «En una ocasió — ha dit — la plaça de Catalunya va omplir-se de gom a gom de gent desitjosa de veure en Guimerà. Quin escriptor d'avui atrauria una multitud així?»

En una darrera investida, he replicat que era més propi d'escriptors omplir quartilles que no places. I que és innegable que, quant a paper ple, anem millorant. — PERE CALDERS.